

архетипи, което обуславя богатството на характерите им и тяхното развитие. Архетипите задължително са взаимосвързани помежду си - било чрез сходство, било чрез противопоставяне. Архетипът „Деметра-Кора“ например включва този на **Лечителя**, доколкото женското изначално съдържа магическа връзка с природата и с нейната изцелителна сила. Мъжките и някои женски образи, от своя страна, обединяват архетипите на **Лечителя** и **Спасителя** посредством връзката с духовното начало. Не е случайно, че в романите на Димов професията на лекаря е „запазена“ за водещите герои. Тук не бива да се подвеждаме по линията на автобиографичното: Бенц, Ередиа, Мюрие, Ирина са по-скоро маркирани, отколкото проявени като лекари. Социалната им маркировка е за Димов само експликация на психологическата им природа. От друга страна, архетипите, заложили в един и същ образ, могат да се противопоставят помежду си (например **Спасителя** на **Предателя**), като пораждат силния драматизъм на характерите и на действието.

Архетипната ситуация на **Спасението** се открива във всички Димови романи. Тя се появява като реакция на сериозна заплаха за физическото оцеляване на героя или за съхраняването на негови същностни духовни ценности.

В „Поручик Бенц“ спасението се тематизира още в завръзката: чрез професията си на лекар Бенц постепенно и почти против волята си е въвлечен в ролята на „Спасител“ на Елена Петрашева. Но когато Бенц се оказва във властта на разрушителното женско начало у Елена и по този начин е заплашен от него, тя самата прави опит да поеме функцията на „Спасителя“ спрямо Бенц: *„Тя знаеше, че е леконравна и гибелна, та го предупреждаваше за себе си и дори искаше да го спаси“* (123). По пътя към спасението Бенц прибегва към дистанциране от обекта на любовта си и търси опора в колективните свръхазови ценности, репрезентирани от родината, майката и близките. Достатъчно е обаче развитието на събитията по време на войнишкия бунт да изглежда застрашаващо живота на Елена - и Бенц самопожертвувателно забравя за собственото си спасение, като отново поема ролята на „Спасител“ спрямо любимата жена.

Въпреки непрекъснатото възпроизвеждане на архетипната ситуация на спасяването, в „Поручик Бенц“ до спасение не се стига. Последният опит за спасяването на Бенц, предприет от вражеския